

Ert datum:
2024-02-28

Datum:
2024-05-27

Er ref:
LI2023/02459

Diarienummer:
UHM-2024-0078

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Enheten för bostäder och byggande
Roger Eriksson

Förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer av byggnader LI2023/02459

Upphandlingsmyndigheten yttrar sig utifrån uppdraget att utveckla och stödja den upphandling som genomförs av upphandlande myndigheter och enheter samt att stödja de leverantörer som deltar i sådan upphandling.

Inledning och övergripande synpunkt

Boverket föreslår att de nuvarande obligatoriska klimatdeklarationerna vid nyuppförande av byggnader kompletteras med ett gränsvärde för maximal klimatbelastning. Upphandlingsmyndigheten anser att marknaden är mogen för införande av gränsvärden och ställer sig positiv till förslaget.

Perspektivet av små och medelstora byggherrar, byggföretag och byggmaterialtillverkare

- Ett minskat klimatavtryck vid uppförandet av byggnader behöver adresseras. I dagsläget förekommer en stor variationsbredd av frivilliga klimatkrav baserat på olika beräkningsprinciper. Det underlättar sannolikt för mindre aktörer att klimatkrav ställs på ett förutsägbart och ensat sätt inom ramen för gränsvärden till de klimatdeklarationer som ändå skall redovisas. Boverkets gränsvärdesprincip blir sannolikt i förlängningen normerande för frivillig kravställning på minskat klimatavtryck vilket underlättar för mindre aktörer att anpassa sig.

Ert datum:
2024-02-28

Datum:
2024-05-27

Er ref:
LI2023/02459

Diarienummer:
UHM-2024-0078

- Det utgör en tröskel för små och medelstora leverantörer att förvärva klimatberäkningskompetens, det handlar dock om en grundläggande förståelse för att korrekt kunna använda de verktyg och hjälpmedel som redan erbjuds på marknaden. Upphandlingsmyndigheten bedömer inte att små och medelstora leverantörer behöver införskaffa dedikerad specialistkompetens. Därför tror inte Upphandlingsmyndigheten att antalet anbudsgivare kommer att påverkas nämnvärt.
- Boverket påpekar mycket riktigt att betydelsen av det tidiga skedet ökar eftersom vissa styrande förutsättningar för klimatavtrycket kan låsas redan i detta skede. Vad gäller anbuds-kalkylering ser Upphandlingsmyndigheten att det i viss mån möts upp av en trend att integrera klimat-kalkyler i de finansiella kalkylverktyg som byggföretagen använder. Insatser kan möjligen behövas för att stötta denna utveckling kopplat till små och medelstora byggföretag.
- Byggmaterialtillverkare drabbas främst av kostnader för framtagande av miljövarudeklarationer om de levererar material med ett betydande bidrag till byggnadens klimatavtryck. De berörda branscherna bedöms i många fall redan vara på gång med stöd för utfärdande av mindre kostsamma dotter-EPD:er.

Verifiering av klimatberäkning

- Med ett gränsvärde ökar behovet att kontrollera beräkningar och verifierat som ligger till grund för klimatdeklarationen. Om denna kontroll brister kan det främja oseriösa leverantörer.
- Att verifiera klimatberäkningen genom specifika klimatdata i form av miljövarudeklarationer kräver att datakvaliteten kan bedömas på ett trovärdigt sätt. Det är viktigt att upprätthålla rättssäkerheten för de leverantörer som prioriterar hög datakvalitet vid framtagande av miljövarudeklarationer. Detta gäller framför allt i nästa steg när gränsvärdet skärps.
- Klimatdeklarationer bör följa en gemensam detaljerad klassificering och Upphandlingsmyndigheten stöder Boverkets förslag att utreda ett statligt övertagande av ägande- och förvaltningsansvaret för klassningssystemet CoClass. Det blir en administrativ börda för entreprenörerna om rapporteringen inte är likformig över hela landet.

Förslag på uppdrag till Upphandlingsmyndigheten

Boverket föreslår att Upphandlingsmyndigheten ska ta fram frivilliga hållbarhetskriterier som går utöver det obligatoriska klimatgränsvärdet. Upphandlingsmyndigheten delar uppfattningen att det kan bidra till ensad kravställning genom att högre, frivilliga, klimatambitioner bygger på samma princip som klimatgränsvärdet. Upphandlingsmyndigheten vill tydliggöra att förslag på nya hållbarhetskriterier förutsätter att myndigheten får resurser för

Ert datum:
2024-02-28

Datum:
2024-05-27

Er ref:
LI2023/02459

Diarienummer:
UHM-2024-0078

utveckling och förvaltning av kriterierna. Inom nuvarande ordinarie finansieringsram har myndigheten svårt att få utrymme för uppdraget.

Generaldirektör Inger Ek har beslutat i detta ärende. Hållbarhetsspecialist Ola Stjärnborg har varit föredragande.

Inger Ek

Ola Stjärnborg